

WATERBEHEER Duits-Nederlands meetpunt in Swalm voorbeeld van samenwerking

In de Swalm tussen Swalmen en Brüngen werd gisteren het eerste Duits-Nederlandse watermeetstation in gebruik genomen.

foto Jeroen Kuit

Het grenzeloze van water

De Maas wordt gevoed door tal van beken en zijriviertjes die soms in Limburg ontspringen, maar vaker in Duitsland of België. Goed waterbeheer in Limburg staat of valt dus met de kwaliteit van grensoverschrijdende samenwerking. De Swalm is een van de vele voorbeelden.

door Guus Urlings

De Swalm overschrijdt de Duits-Nederlandse grens tussen Brüngen en Swalmen op deze doordeweekse ochtend met een tempo van 1155 liter water per seconde. Geen reden tot bezorgdheid. Het is maar een fractie meer dan de 1000 liter die de Swalm bij laagwater iedere seconde richting Maas transporteert. De waterafvoer via de Swalm is sinds kort af te lezen in het gloednieuwe meetstation vlakbij de grens - gisteren met enig officieel vertoon geopend - dat met behulp van vier sensoren het waterpeil en de stroomsnelheid in het riviertje

constant in de gaten houdt. De meetgegevens worden automatisch doorgeseind naar het kantoor van het waterschap Peel en Maasvallei in Venlo en binnenkort ook naar het Schwalmverband, de waterbeheerder van het Duitse deel van de Swalm. Die instanties kunnen dus bij wijze van spreken van minuut tot minuut volgen hoe het riviertje zich gedraagt.

„Dat was tot voor kort niet mogelijk”, zegt Thomas Schulz (Schwalmverband). „Er werden aan beide zijden van de grens wel metingen gedaan, maar dat gebeurde een beetje hap-snap, om de paar weken. En bovendien gebruikten we verschillende systemen en procedures. Het kwam soms voor

dat er - althans volgens de meetresultaten - via de Swalm meer water uit Duitsland afvloeide dan er in Limburg binnen kwam.” Voor het waterbeheer niet handig. Het nieuwe meetstation is een van de tientallen ingrepen die deel uitmaken van het project Nagrewa (Natuurlijke Grenswateren). Daarin werken vijf waterschappen - Peel en Maasvallei, het Brabantse Aa en Maas, het Gelderse Rivierland en aan de Duitse kant het Schwalmverband en het Niersverband) samen om de grensoverschrijdende zijrivieren van de Maas weer in hun natuurlijke staat te herstellen en te beheren. Het gaat dan om zaken als het weer laten meanderen (kronkelen) van eerder rechtgetrokken beken en riviertjes, het verbeteren van de waterkwaliteit, natuurherstel langs de oevers, de aanleg van vistrappen. In het stroomgebied van de Swalm, die 33 kilometer door Duitsland stroomt en de laatste 12 kilometer tot aan de Maas door Limburg, zijn in de voorbije jaren al tientallen

van dergelijke ingrepen uitgevoerd, en er staan er voor dit jaar - het laatste jaar van het project Nagrewa - nog een paar op de agenda. Het nieuwe meetstation maakt het mogelijk om de effecten van die maatregelen op de waterafvoer te meten en eventueel zaken bij te stellen. Binnenkort komt er een vergelijkbaar meetpunt in de Niers. „Natuurlijk waterbeheer is ook bedoeld om de afvoer van water naar de Maas af te remmen”, legt Schulz uit. „In het Duitse deel van het Swalmdal kunnen nu bijvoorbeeld grote gebieden bij hoogwater vrij overstromen. Het water gaat dan niet in één golf naar de Maas, maar wordt in die overstromingsgebieden voor een groot deel vastgehouden en maar mondjesmaat doorgelaten. Nou is de bijdrage van de Swalm aan hoogwaterproblemen in de Maas natuurlijk minimaal, maar als dit soort maatregelen in alle zijbeken en zijriviertjes genomen worden - en daar mikken we met z'n allen op - dan zal het effect wel degelijk merkbaar zijn.”